

העותרות:

1. המוקד לפליטים ומהגרים, ע"ר 580333094
 2. היא"ס ישראל, ח.פ. 520017799
 3. אשה לאשה מרכז פמיניסטי חיפה, ח.פ. 580051456
- כולן ע"י ב"כ עוה"ד ענבר בראל (מ.ר. 74979) ו/או ד"ר איילת עוז
ו/או סתיו פס-חי ו/או מיכל שוורץ
מהמוקד לפליטים ולמהגרים
רח' הצפירה 18, תל אביב 6777920
טל': 054-6287862; פקס: 03-6844812
דוא"ל: inbar@hotline.org.il

נ ג ד

המשיבה:

משטרת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים – אזרחי
רח' מח"ל 7 ירושלים, 9149301, ת.ד. 49333
טל': 073-3920000; פקס: 02-6468053
דוא"ל: ez-jer@justice.gov.il

עתירה מנהלית

בעניין חוק חופש המידע, התשנ"ח-1988

בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל את העתירה ולהורות למשיבה כדלקמן:

א. להעמיד לעיון הציבור את נוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם" שמספרו 03.300.120, בו מעוגנת ההנחיה "שלא לעכב, לעצור או לחקור באזהרה נשים הפונות לעזרת המשטרה כשהעבירה היחידה בהן הן נחשדות היא שהיה בלתי חוקית בישראל". זאת, בהתאם לחובתה החוקית של המשיבה מכוח סעיף 6 לחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998.

ב. לחלוףין, לפרסם את הנוהל באופן חלקי, תוך השמטת החלקים בו החוסים תחת אחת מעילות החיסיון, ותוך נימוק מפורט של עילת החיסיון.

ג. לפרסם באתר המשיבה את עצם קיומו של הנוהל, לרבות שמו ומספרו, זאת מכוח התחייבותה בעת"מ 65106-07-18 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל.

בקשת חופש מידע מיום 6.1.2021 מצ"ב כנספח א'; סירוב המשיבה למסירת המידע מיום 15.6.2021 מצ"ב כנספח ב'; תגובת העותרות לסירוב ובקשה נוספת לפרסום מיום 7.11.21 מצ"ב כנספח ג'; סירוב המשיבה מיום 26.12.2021 מצ"ב כנספח ד'.

יוער כי עתירה זו מוגשת כעת, נוכח ארכה מוסכמת שניתנה על ידי הממונה על העמדת מידע לציבור מטעם המשיבה, עוה"ד חן כינור, אשר ניתנה באישור הפרקליטות המייצגת.

.... תכתובת אודות אישור ארכה מוסכמת מצ"ב כנספח ה'.

סמכות: סמכות עניינית לדון בעתירה נתונה לבית המשפט הנכבד מכוח סעיף 17 (א) לחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע"), ופריט 2 בתוספת הראשונה לחוק בתי המשפט לעניינים מנהליים, תש"ס-2000. סמכות מקומית נתונה לבית המשפט הנכבד נוכח מקום מושבה של המשיבה בירושלים.

אגרה: עם הגשת העתירה שולמה אגרה בסך 2014 ₪, בהתאם לפריט 20 לתוספת לתקנה 2 לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשנ"ז-2007.

המצאה: עם הגשת העתירה יומצא למשיבה עותק ממנה, על כל נספחיה.

הליך נוסף: אין הליך נוסף תלוי ועומד בעניינים הנוגעים לעתירה זו.

הצדדים לעתירה:

1. **העותרת 1,** היא עמותה ללא מטרת רווח שהוקמה בשנת 1998 כדי להגן ולקדם זכויות אדם של מהגרי עבודה ופליטים ולמנוע סחר בבני-אדם בישראל. העמותה עוסקת במתן מידע, ייעוץ וייצוג משפטי, חינוך והסברה, בחקיקה ובקידום מדיניות הקשורים למבקשי מקלט, מהגרי עבודה וקורבנות סחר בישראל.

2. **העותרת 2, היא "ס ישראל,** היא השלוחה הישראלית של HIAS, ארגון יהודי בינלאומי הפועל מזה 140 שנה ברחבי העולם להגן על פליטים. היא "ס ישראל פועלת מאז קום המדינה, ומעניקה ליווי משפטי וייצוג פרטני שניתן ברובו ע"י מתנדבים, למבקשי מקלט המופנים אליה מארגונים שונים, בהם גופים מדינתיים, עמותות ועוד.

3. **העותרת 3, אשה לאשה מרכז פמיניסטי חיפה,** ארגון השטח הפמיניסטי הותיק בישראל, נוסד בשנת 1983 ופועל לקידום מעמדן וזכויותיהן של נשים, נערות וילדות, וקידום שלום, בטחון וצדק כלכלי-חברתי. פרויקט 'נשים ללא מעמד אזרחי בישראל' של הארגון מסייע לנשים ללא מעמד ובעלות מעמד זמני בתהליכי מיצוי זכויות ופועל לקדם מדיניות התומכת בזכויותיהן ורווחתן.

4. **המשיבה,** היא משטרת ישראל, האמונה על אכיפת החוק במדינה ושמירה על בטחון יושביה, כמו גם על התקנתם ופרסומם של הנהלים מכוחם היא פועלת.

פתח דבר

1. עתירה זו עניינה סירובה של המשיבה למסור או לפרסם, באופן חלקי או מלא את נוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם" שמספרו 03.300.120, בו נקבעה ההנחיה "שלא לעכב, לעצור או לחקור באזהרה נשים הפונות לעזרת המשטרה כשעבירה היחידה בהן הן נחשדות היא שהיה בלתי חוקית".

2. סירובה של המשטרה למסירת הנוהל נשען על סעיף 9 (ב) (2) לחוק חופש המידע העוסק במדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב. כפי שיפורט להלן, בסירובה, הפרה המשיבה את חובתה מכוח סעיף 6 לחוק חוק חופש המידע לפרסם את הנהלים מכוחם היא פועלת, וכן את התחייבותה שלה עצמה בעת "מ 65106-07-18 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל (להלן: "עתירת פרסום נהלים") להעמיד את נהליה לעיון הציבור. כמו כן, הפרה המשיבה את חובתה לפרסם (ולכל הפחות לשקול

ולנמק) את הנוהל אף באופן חלקי, זאת למרות שמדובר בנוהל אשר לפחות חלק מהוראותיו תקפות ומשפיעות באופן העמוק ביותר על זכויות הפרט במגע עם המשטרה.

3. העדר פרסומו של הנוהל הוא כה משמעותי עד שהוא מוביל לכך שנפגעי עבירה נמנעים מלהגיש תלונות במשטרה בגין עבירות שבוצעו נגדם, ובכך תורם לעידוד מעגל האלימות לניצול תדיר של קורבנות עבירה מחוסרי מעמד, אשר ממילא מהווים אוכלוסייה מוחלשת ופגיעה. כמו כן, חוסר השקיפות של המשיבה מוביל אף לתת אכיפה משמעותי של עבירות שמבוצעות כלפי זרים; לפגיעה באינטרס ציבורי של העמדה לדין של פושעים; להיעדר מדיניות אכיפה שוויונית ולפגיעה קשה בעקרונות השקיפות ותקינות המנהל.

4. חמורה לא פחות היא העובדה שתוכנו של הנוהל לא רק מוסתר מעיני הציבור, אלא שגם עצם קיומו של הנוהל לא פורסם מעולם, ולא ניתן למצוא כל זכר שלו באתר המשיבה וברשימת נהליה. אלמלא התגלה קיומו של הנוהל לעותרות במקרה (בעקבות בקשת חופש מידע אחרת אותה הגישו), כלל לא היו העותרות והציבור יודעים על קיומו של הנוהל אותו מסרבת המשיבה למסור כעת.

5. עתירה זו נוגעת בליבת זכותו של הציבור לדעת מהם הנהלים לפיהם משטרת ישראל מפעילה את סמכויותיה. משטרת ישראל, היא הגוף העיקרי האמון על אכיפת החוק במדינת ישראל, על הגנה על יושביה, ועל אכיפת הסדר והביטחון במרחב הציבורי. במסגרת תפקידה, מחזיקה המשטרה בסמכויות נרחבות המגדירות את ממשק הפעולה שלה מול הפרטים. סמכויות המשטרה מאפשרות לה לא רק לחקור תלונות ולמצות את הדין, אלא גם לפגוע בזכויות יסוד של הפרטים ולהגביל את זכותם לחירות ולתנועה.

6. נתונים אלו מחייבים את המשטרה לפעול בזהירות יתרה בהפעלת נהליה, ולפעול בשקיפות ובאחריות.

7. כאשר חורגת המשטרה מחובתה זו, נדרשת התערבותו המפורשת של בית משפט נכבד זה. מכאן, מוגשת עתירה זו.

תשתית עובדתית לעתירה - פניות למשיבה טרם הגשת העתירה

8. ראשיתה של העתירה הוא בפנייתה של העותרת 3 למשיבה עוד ביום 4.6.2019, בבקשה לקבל את הנוהל בדבר עיכוב נשים חסרות מעמד אשר מתלוננות במשטרה בגין עבירות אלימות שבוצעו בהן (יובהר כי נוהל זה אינו הנוהל מושא העתירה דנן).

בקשת העותרת 3 מיום 4.6.2019 מצ"ב **כנספח ו'**.

9. ביום 6.8.2019 ניתנה תשובת המשיבה לבקשה, במסגרתה אמנם נמסר הנוהל העוסק בעבירות אלימות בין בני זוג (נוהל 300.13.226), אך נמסר כי סוגיית חקירתן בגין שהייה בלתי חוקית של נשים קורבנות עבירה, אשר מגיעות למשטרה להתלונן על עבירות שבוצעו בהן, אינו מעוגן באותו נוהל אלימות, אלא בנוהל אחר (ששמו לא נמסר במועד התשובה). וכפי שציינה המשיבה בתשובתה: "נוהל הנוגע לטיפול בעבירות אחרות כלפי נשים שמעמדם אינו חוקי, מנחה כי אין לחוקרן בשל עבירת שהייה בלתי חוקית, אם זו העבירה היחידה המיוחסת להן".

תשובת המשיבה מיום 6.8.2019 מצ"ב **כנספח ז'**.

10. בחלוף שנה, ביום 13.7.2020 פנתה העותרת 3 למשיבה פעם נוספת, זאת הן בבקשה לקבל מידע משלים על נוהל עבירות אלימות (נוהל שאינו רלוונטי לעתירה זו), והן בבקשה לקבל את אותו נוהל בו הוסדרה אותה קביעה שלא לחקור בגין שהיה בלתי חוקית נשים המתלוננות על עבירות שבוצעו נגדן.

בקשת העותרת 3 מיום 13.7.2020 מצ"ב **כנספת ח'**.

11. בתשובת המשיבה לבקשה, אשר נמסרה ביום 1.9.2020 הזכירה המשיבה, לראשונה, את קיומו של הנוהל בו מעוגנת אותה הנחיה מבוקשת, זהו נוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם" שמספרו 03.300.120 (להלן: "הנוהל"). עוד ציינה המשיבה כי הנוהל לא הותר לעיון הציבור, אך כי לא הגיעו לפתחה של המשטרה מקרים בהם המשטרה פעלה אחרת:

"ההנחיה שלא לעכב, לעצור או לחקור באזהרה נשים הפונות לעזרת המשטרה כשהעבירה היחידה בהן הן נחשדות היא שהיה בלתי חוקית בישראל, מצויה בנוהל "הטיפול במשטרתי בעבירות סחר בבני אדם"; מס' הנוהל 03.300.120. ההנחיה מתייחסת לנשים שהן קורבנות או עדות ואינן תושבות או אזרחיות המדינה (הנוהל לא הותר לעיון הציבור). יובהר כי לא הגיעו לפתחה של המשטרה מקרים בהם פעלה המשטרה אחרת".

תשובת המשיבה מיום 1.9.2020 מצ"ב **כנספת ט'**.

12. ביום 1.6.2021 פנו העותרות למשיבה פעם נוספת בבקשה לקבל את הנוהל (**נספח א' לעיל**). בבקשה, ציינו העותרות כי המשיבה מחויבת להעמיד לעיון הציבור את הנהלים מכוחם היא פועלת, ואילו המשטרה לא הצביעה על אף חריג חוקי המאפשר לה להימנע ממסירת הנוהל. כמו כן, ציינו העותרות כי אף אם קיימים חריגים לפרסום הנוהל, מחובתה של המשיבה לשקול את פרסומו, אף אם באופן חלקי, בהתאם לסעיף 11 לחוק חופש המידע.

13. ביום 15.6.2021 נתקבלה תשובת המשיבה לבקשה, אשר שוב סרבה למסירת הנוהל לעותרות (ר' **נספח ב' לעיל**). לראשונה, העלתה המשיבה נימוק לפיו הבקשה נדחת מכוח סעיף 9 (ב) לחוק חופש המידע, העוסק במדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב. זאת, נוכח העובדה כי "מדובר בנוהל ישן אשר קיימים בו חוסרים רבים, כגון מידע והנחיות וכן התייחסות לחקיקה רלוונטית וחדשה וכן לתופעות השונות". יצוין, כי בשום שלב לא טענה המשיבה כי אינה פועלת לפי הוראות התקפות והקיימות של הנוהל.

14. גם בתשובתה האחרונה לא עמדה המשיבה בחובותיה המנהליות והחוקיות, וביום 7.11.21 פנו העותרות פעם נוספת בבקשה כי תשקול המשיבה את פרסום הנוהל – אף באופן חלקי. כפי שכתבו העותרות בבקשתן, על המשטרה חלה חובה למסור נהלים על פיהם היא עובדת בפועל, אף אם במקביל היא עובדת על שינויו. כמו כן, עמדו העותרות על התחייבותה של המשיבה בעתירת פרסום הנהלים לעיל (עת"מ 65106-07-18) להעמיד את נהליה לעין הציבור (ר' **נספח ג' לעיל**).

15. ביום 26.12.21 נדחתה שוב בקשת העותרות לפרסום הנוהל, ונמסר כי "עדכון הנוהל טרם הסתיים. עם סיום עדכוננו ועריכתו תיבחן בהתאמה האפשרות להעמידו לעיון הציבור" (ר' **נספח ד' לעיל**).

16. מכאן, מוגשת עתירה זו.

האינטרס הציבורי במסירת המידע

17. כמי שאמונה על אכיפת החוק במדינת ישראל, מחזיקה המשטרה במגוון סמכויות המשפיעות על זכויותיהם של פרטים רבים.
18. על מנת להסדיר את עבודתה, קובעת המשטרה נהלים שנועדו לעגן את שיטת הפעולה של בעלי התפקידים במשטרה מול הפרטים הבאים עימם במגע. במשך שנים, לא נהגה המשטרה לפרסם את מרבית ההנחיות המנהליות על פיהן היא פועלת, מבקשים שונים היו נאלצים לפנות באופן פרטני למשטרה כדי לקבל את נהליה, ולעיתים לנהל הליכים משפטיים על מנת לקבלם.
19. התנהלות זו, אשר הותירה את הציבור כולו, כמו גם גורמים שונים לרבות במשטרה עצמה בתוך ערפל נורמטיבי כבד, זכתה לביקורת כבר בשנת 2007 בדו"ח מבקר המדינה.¹ ואולם, ביום 28.6.2020 ניתן פסק דין בעת"מ 65106-07-18 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל** (כבי' השופטת דנה כהן-לקח) – אשר שינה את המציאות המתוארת ועיגן את חובתה של המשטרה לפרסום הנהלים.
20. פסק הדין אשר ביטא את הסכמת הצדדים לעתירה, הכיר בחשיבות הציבורית שבפרסום נהלי המשטרה לצורך מימוש זכותם של הפרטים להגשמת חירויותיהם, כמו גם לצורך קיום ביקורת על סבירות וחוקיות פעולות המשיבה, ולאפשר פיקוח ציבורי על אופן השימוש של המשטרה בסמכויות הנתונות לה.
21. שמירה על עקרונות חשובים אלו נכונים ביתר שאת בעניינם של אנשים חסרי מעמד – אחת האוכלוסיות המוחלשות ביותר בישראל.
22. היטיבה לתאר זאת כבוד השופטת מבית המשפט המחוזי בירושלים בעת"מ 530/07 **האגודה לזכויות האזרח ואח' נ' משרד הפנים**, בעתירה אשר עסקה בחובתו של משרד הפנים לפרסם את כל הנהלים על פיהם הוא פועל, זאת נוכח השפעתם על זכויותיהם של אוכלוסיות מוחלשות של אנשים חסרי מעמד:

"מהאמור עד כה עולה המסקנה הברורה והמתחייבת מהוראות הדין והפסיקה והיא כי חובה על המשיב לפרסם את כל הנהלים וההנחיות שעל פיהם הוא מפעיל את סמכויותיו ויפה שעה אחת קודם. הצורך המידי הנדרש לפרסום מלוא ההנחיות ברור. המשיב מפעיל סמכויות רחבות היקף ובעלות השפיה גורלית על סוגי אוכלוסייה שונים. הצורך בפרסום המידי נובע בשל סוג הסמכות שמפעיל המשיב שלעיתים נוגעות לזכויות יסוד מהמעלה הראשונה... חשוב לציין כי חובת הפרסום המידי, העדכון ונגישות המידע נובעת גם מסוג האוכלוסייה בה מדובר. לעיתים קרובות, מדובר באוכלוסייה חלשה, חסרת אמצעים, בעלת ידע חלקי בלבד ולעיתים זרה בארץ, ללא ידע של שפה או אפילו מידע בסיסי. לסוגי אוכלוסייה אלה, הנזקקים מדי יום לשירותיו של המשיב, המידע אודות הנהלים, המדיניות וההנחיות הינו לא פחות מאשר "אוויר לנשימה", ובהעדרו הם מתקשים להבין אל נכונה את מעמדם ולעמוד על זכויותיהם ולקבל –

¹ דוח שנתי 58 ב לשנת 2007, חופש מידע ברשויות ציבורית

במקרים המתאימים – את הזכויות המגיעות להם על פי הדין וככלי המנהל

התקין".

23. העותרות פועלות מזה שנים רבות לליווי נשים וגברים חסרות וחסרי מעמד בישראל ביניהם - מבקשי מקלט, מהגרים, מחוסרי אזרחות, קורבנות סחר בבני אדם ועוד. רוב האנשים חסרי המעמד שוהים בישראל ללא זכויות בסיסיות, ללא גישה לשירותים סוציאליים או רפואיים, ללא תמיכה משפחתית או מעגלי תמיכה. מדובר באנשים מוחלשים בכל היבט שהוא – שפתי, כלכלי ומשפחתי. מרביתם, הגיעו לישראל ללא ליווי, ושהותם בישראל תלויה בחסדיהם של ארגוני הסיוע, מעסיקהם או בני זוגם.

24. נשים חסרות מעמד חשופות לכל אלו באופן מיוחד. המערכת המורכבת של דיכוי ואפליה שבתוכה מתקיימות נשים נפגעות אלימות מהגרות תוארה בנייר העמדה של העותרות 2 ו- 3, שם נכתב: "כנשים נפגעות אלימות הקשיים בפניהם הן עומדות כוללים קשיים כלכליים, בריאותיים, בידוד חברתי, אלימות פיזית, רגשית ו/או מינית; כמהגרות הן מתמודדות עם אי ידיעת השפה/ אי הכרת החוק והזכויות שלהן ותלויות בבן זוגן האלים בשמירה על מעמדן; כזרות הן נתקלות ביחס חברתי עוין הנובע משנאת זרים כלפיהן; כנשים הן בסיכון גבוה לאלימות מגדרית, אלימות מינית ומוחלשות תעסוקתית; וכאמהות חד-הוריות הן עומדות בפני קשיים סוציו-אקונומיים" (נייר עמדה "פרספקטיבה מגדרית כחובה מוסרית: חובת הוועדות ההומניטריות להכיר במצוקותיהן הייחודיות של נשים נפגעות אלימות ללא מעמד אזרחי בישראל", יוני 2021).²

25. כך, מעמד הרעוע ממילא של אנשים חסרי מעמד בישראל, ושל נשים חסרות מעמד בפרט מהווה כר פורה להפעלת כלי ניצול ואלימות כלפיהם והם חשופים ביתר שאת לביצוע עבירות, קלות כחמורות, נגדן. כאנשים מוחלשים, אשר חוו לעיתים פגיעות אקוטיות בגופם ו/או בחירותם, הם מצויים בישראל בעמדת נחיתות מובנית מול תוקפיהם ומול המערכת הזרה שאת שפתה הם אינה דוברים.

26. לא אחת, חשופים אנשים חסרי מעמד לאיומים כי אם רק יעזו להתלונן על האלימות שבוצעה נגדם – יוסגרו לרשויות ויגורשו מישראל. משכך, בלית ברירה, לעיתים יטו חסרי המעמד שלא לפנות לסיוע המשטרה בתלונות על עבירות שבוצעו נגדם, זאת מתוך החשש כי יעצרו ויוסגרו לרשויות במידה ויעשו כן.

27. באופן מיוחד, קורבנות סחר, מצויות ומצויים גם הן/ם לרוב במעמד רעוע ביותר בישראל, תחת קושי נפשי אדיר, תסמונות פוסט טראומתיות עקב אלימות פיזית, נפשית או מינית מתמשכת שחוו, וחשש כבד מפני יצירת קשר עם רשויות והגשת תלונות על הגורמים המאיימים עליהם.

28. התנהלותה של המשיבה וסירובה לחשוף את הנוהל המגדיר כי לא תעמיד לדין או תחקור נשים המתלוננות על עבירות שבוצעו נגדן אך מגבירה חשש זה.

29. בחירתה של המשיבה שלא לפרסם את הנוהל המנחה אותה, אשר מעגן בתוכו הוראה חשובה מאין כמותה יוצר חוסר וודאות בעל השפעה הרסנית בקרב הציבור כולו: קורבנות העבירה חוששות לפנות להגשת תלונה שמא יעצרו; ארגוני הסיוע אינם יודעים כיצד להנחות את הפונות אליהם בכל הקשור לפניה למשטרת ישראל; על פקידי המשיבה עצמה, אשר אמונים על אכיפת החוק וצרכים

² נייר העמדה זמין בכתובת: <https://bit.ly/3EtjnBR>

לפעול באופן שוויוני ואחד, תוך מודעות למקורות הנורמטיביים המסדירים את עבודתם; וכן נמנעת האפשרות מהגורמים המייצגים לדעת האם הייתה בהעמדת לקוחותיהם לדין משום חריגה מנהלי המשטרה ומדיניות העמדה לדין, אם לאו.

30. כמו כן, חששן של נשים להתלונן על עבירות שבוצעו נגדן גם פוגע בערכים מוגנים של העמדה לדין של עבריינים ומיצוי הדין עם פושעים, בפרט בכל הקשור לעבירות סחר בבני אדם. נזכיר, כי בשנים האחרונות סובלת מדינת ישראל מתת-אכיפה משמעותית של עבירות סחר בבני אדם. רק בחודש יולי האחרון הורדה מדינת ישראל, לראשונה מזה עשור, למדרגה השניה בדו"ח השנתי אודות המאבק העולמי בסחר בבני אדם של מחלקת המדינה האמריקאית – מדרגה אותה חולקות המדינות שאינן עושות די לצורך מיגור תופעת הסחר בתחומן. ביקורת משמעותית שהופנתה כלפי ישראל בהקשר זה, היתה צמצום מאמציה של המדינה בתחום האכיפה, חקירה והעמדה לדין, וטראומטיזציה חוזרת עבור קורבנות סחר שפונים לצורך זיהויים כקורבנות סחר בבני אדם.³

31. הדו"ח, פתח בכך ש"מדיניות זיהוי הקורבנות של הממשלה גרמה לעתים לטראומטיזציה חוזרת לקורבנות ומנעה מהם גישה לטיפול הכרחי, לעיתים במשך שנים. בנוסף, הממשלה צמצמה את מאמציה לחקור, לתבוע ולהרשיע סוחרי אדם. מדיניות הממשלה כלפי מהגרי עבודה הגבירה את פגיעותם לסחר והמדינה לא חקרה בעקביות מקרי סחר שהופנו אליה על ידי ארגונים לא ממשלתיים..."

32. בהמלצותיה, קבעה מחלקת המדינה האמריקאית כי על מדינת ישראל להגדיל את נפח החקירות, ההעמדות לדין וההרשעות של סוחרי אדם למטרות עבודה, כולל מקרי סחר פוטנציאליים שמופנים על ידי ארגונים לא ממשלתיים. ברי כי מאמצים אלו לא יכולים לבוא לידי ביטוי באם חוששות קורבנות לפנות למשטרה להתלונן.

33. מניסיוןן של העותרות קורבנות סחר ועבדות לרוב מתאפיינים בנכונות פחותה להתלונן במקרה של פגיעה בהן ובהם, בעקבות איומים ופחד. בנסיבות אלו, הסתרת המשיבה את הנוהל, והקביעה בו שמשמעותה ביטחון למתלוננות ומתלוננים כי לא יועמדו לדין אם יתלוננו על עבירות שבוצעו נגדם ונגדן, מחבלת ביכולתה של המשטרה להגדיל את נפח החקירות ולהוביל להעמדה לדין של מבצעי העבירות והסוחרים.

הטיעון המשפטי

א. החובה החוקתית לפרסום נהלים עקרונית השקיפות

34. סעיף 1 לחוק חופש המידע מעגן את זכותו של כל אזרח או תושב ישראלי "לקבל מידע מרשות ציבורית, בהתאם להוראות חוק זה". החוק הכיר גם, במסגרת סעיף 12 לחוק, בזכותו של מי שאינו אזרח או תושב ישראל, לקבל מידע מהרשויות כשהמידע נוגע לזכויותיו בישראל.

35. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חשיבותה הרבה של השקיפות – ובין היתר, על הקשר הבלתי-ניתן לפירוק בין הזכות למידע לשמירה על נשמת אפו של המשטר הדמוקרטי וכן על זכותו של

³ <https://www.state.gov/reports/2021-trafficking-in-persons-report/israel>

הציבור לפקח אחר תקינות פעולותיו של השלטון. את זאת ניתן ללמוד, בין היתר, מפסק דינה של כבוד השופטת אסתר חיות, בו ציינה כי:

"הזכות לקבלת מידע על פעילותן של רשויות ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית. היא נוגעת לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי, היא מזינה את חירות הביטוי וניזונה ממנה, והיא משקפת את התפיסה המשפטית שלפיה הרשות כנאמן הציבור מחויבת לדאוג לציבור ולא לעצמה במילוי תפקידיה [...] הדגיש בית משפט זה את חשיבותו של עקרון חופש המידע מהיבט נוסף והוא הפיקוח על **תקינות פעולותיה של הרשות הציבורית**, באומרו: 'העין הציבורית היא לא רק ביטוי לזכות לדעת, אלא גם בבואה לזכות לפקח'."

עע"מ 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ**, פ"ד ס(4) 217, פס' 8 לפסק הדין (2006) (להלן: "עניין המועצה להשכלה גבוהה").

36. בית המשפט, הדגיש לא אחת את חשיבותו של חוק חופש המידע למימוש זכויות הפרט ואף הבהיר כי הכלל הוא מסירת המידע, ואילו החריג לו הוא אי-מסירתו, שנראה שהמקרה שלפנינו אינו עונה על אחד החריגים לאותו הכלל (עע"מ 3908/11 **מדינת ישראל הנהלת בתי המשפט נ' עיתון זה מרקר עיתון הארץ בע"מ** (פורסם בנבו, 22.9.2014)).

37. באופן ספציפי, רבות נדונה בפסיקה סוגיית חובת הפרסום החלה על הרשות המנהלית. מעבר לחשיבות הפרסום לצורך שמירה על התקינות המנהלית, החובה לפרסם הנחיות מנהליות נובעת מהחובה המנהלית של המדינה ליידע את הפרט מהם ההסדרים הנורמטיביים החלים עליו, אשר עשויים להשפיע על מהלך חייו, על זכויותיו, על האינטרסים שלו, על דרכי פעולתו ועל בחירותיו.

38. לא בכדי קובע סעיף 6(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 כי על רשות ציבורית להעמיד לעיון הציבור "את ההנחיות המנהליות הכתובות שעל פיהן היא פועלת ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור".

39. בשורת פסקי דין קבע בית המשפט העליון כי **על הרשות חלה החובה לפרסם הנחיות אשר יש בהן כדי להאציל על זכויותיו של הפרט**. כך, למשל, עולה מפסק דינה של שופטת בית המשפט העליון בדימוס, דורית ביניש, בעע"מ 4614/05 **מדינת ישראל נ' אבנר אורן** (פורסם בנבו, 16.3.2006):

"לנוכח חשיבותו הרבה של הנוהל והשפעתו על מעמדם של אנשים רבים, נדרש פרסום מקיף ומלא שלו, הכל בכדי להבטיח נגישות סבירה לנוהל מצד אלו שיזדקקו לו. על המדינה להקפיד הקפדה יתרה על עמידתה בחובתה זו".

40. גם בספרות הורחב על עניין זה, וראו למשל, דותן, לעיל, בעמ' 484:

"עולה מכך, שבית המשפט השתית את חובת הפרסום על בסיס עקרונות יסוד רחבים של המשפט המינהלי: שלטון החוק, אופי המשטר הדמוקרטי וכללי הצדק הטבעי. הוא החיל את חובת הפרסום על כל מקרה שבו מדובר **בהנחיות שיש בהן כדי לאצול על זכות הפרט**".

41. זאת ועוד, הצורך בפרסום מידע יזום המקדם עקרונות של שקיפות עולה גם מהחלטת ממשלה 4515 (הצטרפות לשותפות הבינלאומית לממשל פתוח ומינוי "הפורום הישראלי לממשל פתוח") מיום 1.4.2012 (להלן: "**החלטת הממשלה**") ומסמך העקרונות של צוות המשנה לענייני שקיפות אשר פורסמו באתר היחידה הממשלתית לחופש המידע (להלן: "**מסמך העקרונות**").

42. החלטת הממשלה שעניינה ממשל פתוח המקדם את עקרונות השקיפות, הדיווחיות ושיתוף הציבור,

כמו גם מסמך העקרונות, קובעים כי משטר שקיפות משמעותי, אשר מאפשר לציבור להיות מעורב בהליכים חברתיים ופוליטיים ולפקח באופן אקטיבי על הרשויות, אינו יכול להישען אך על מענה לבקשות מידע פרטניות. **משכך, על הרשויות ליזום פרסום תדיר של מידע איכותי, מובן ונגיש לציבור הרחב בתחומי הפעילות השונים של הרשות.** פרסום יזום של מידע חיוני גם לשיפור הדיאלוג בין הפרט לרשות ולצורך הפיכתו של השיח הציבורי לשיח מעמיק המבוסס על מידע מהימן ולהגברת אמון הציבור במערכת. הדברים אמורים במיוחד ככל שהמידע נוגע לפלחים גדולים יותר בציבור, בפרט בתחום דיני הנפשות בו עסקינן.

43. כאשר הרשות אינה מפרסמת את הנהלים שבידה, ובפרט כאלו הנוגעים לליבת זכויות הפרט, כל שנותר לציבור הוא לנחש את אופי הטיפול המשטרתי. חוסר הוודאות האופף את נושא זה, פוגע הן בזכויות בסיסיות ביותר של נפגעי העבירה והן באמון הציבור ובאינטרס ההסתמכות הציבורי.

44. כפי שפורט בהרחבה מעלה – בענייננו לא יכולה להיות מחלוקת בדבר החשיבות הציבורית הגדולה של פרסום הנוהל של המשיבה. קורבנות העבירה תלויים בפעילותה של המשטרה, זקוקים להגנתה ולהתערבותה. פערי הכוח המובנים הקיימים בין קורבנות העבירה, המוחלשים מטבעם, אל מול גורמי האכיפה מחייבים הקפדה יתרה בשמירה על זכויותיהם ובשקיפות בעת אכיפת הדין מולם.

45. פרסומו של הנוהל באופן פומבי הוא הכרחי אף עבור השוטרים עצמם אשר עליהם לפעול בהתאם לדוחות והנהלים העדכניים והרשמיים ביותר, עבור המייצגים של קורבנות העבירה, ארגוני הסיוע שמנחים את נפגעי העבירה בפעולותיהם ועוד.

ב. חובת ההנמקה של הרשות

46. כאמור, כלל הוא כי הרשות חייבת לפרסם את ההנחיות המנהליות על פיהן היא פועלת. לצד זאת, על הרשות לא חלה חובה לפרסם הנחיות שאין להן "נגיעה או חשיבות לציבור" (סעיף 6 לחוק חופש המידע), או כאלו אשר נופלות תחת החריגים המנויים בסעיף 9 לחוק חופש המידע.

47. גם כאשר רשות בוחרת שלא לחשוף מידע הנתון בידה, עליה למסור הנמקה מפורטת להחלטתה.

48. המשיבה, כאמור, דחתה את בקשת המידע הן בסירוב המוקדם והן בסירוב מושא עתירה זו.

49. בסירוב המוקדם, כפי שנמסר לעותרת 3, כלל לא נימקה המשיבה דבר מלבד אמירה כללית לפיה הנוהל אסור לפרסום. בסירוב מושא העתירה, מלבד אמירה כללית לגבי העובדה שמדובר במנוהל ישן עם חוסרים, לא ניתן ללמוד דבר. זאת, כאמור, אף שנימוק זה כלל לא נזכר בסירוב המוקדם.

50. בסירובה, המשיבה לא נימקה את החשש מחשיפת המידע ולא הסבירה כיצד גילוי המידע יפגע במי מהאינטרסים המוגנים בחוק. נוסף על כך, לא עמדה המשיבה על שיקול הדעת ששקלה בבואה לדחות את הבקשה, על איזון הזכויות והאינטרסים השונים העומדים על הכף, ובכלל, מה התוצאה של החשש שעליו עמדה המשיבה. כך למשל, לא ניתן לדעת האם נשקלה האפשרות לפרסם את הנוהל תחת הערה כי הלה נמצא בשלבי עדכון, או אף פרסומו החלקי.

51. חובת ההנמקה המוטלת על רשות בעת מתן סירוב לבקשת מידע קבועה במספר מקורות נורמטיביים.

52. ראשית, סעיף 7(ו) לחוק קובע כי עם דחיית בקשה למידע, על רשות לפרט את הטעמים לכך שהוחלט, הלכה למעשה, לפגוע בזכותו של מבקש למידע. משעה שמטרת החוק, המעוגנת בסעיף 1 לפיה לכל אזרח או תושב ישנה הזכות למידע, הרי שמוכן שמעת שפוגעים למבקש בזכות זו – יש להסביר מדוע, בצורה מהותית ומשכנעת, ולא די בטיעונים כלליים, שאינם מתמודדים עם עצם הזכות המעוגנת בחוק.

53. שנית, נוהל מספר 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע שכותרתו "דרישות המענה בדחיית בקשת מידע", המחייב את המשיבה, קובע ששעה שמחליטה רשות לסרב למסור מידע, עליה לבחון ולנמק מדוע הסירוב עולה בקנה אחד עם האמור בחוק.⁴

54. כמו כן, על הרשות הציבורית להסביר כיצד היא ביצעה את האיזון בין הזכות למידע לבין כל אינטרס או זכות מתנגשת אחרת, וזאת בשים לב לסעיפים 10 ו-11 לחוק, כפי שפורחב להלן.

55. עוד נקבע בנוהל 3.1 כי מוטלת על הרשות החובה להציג בסירובה לא רק את סעיף הסירוב, אלא גם להסביר מדוע הסעיף רלוונטי; לפרט מהו האינטרס הציבורי שמתבקשים להגן עליו, מדוע לא ניתן למסור מידע חלקי וכן להבהיר "מדוע במכלול השיקולים [...] החליטה הרשות להעדיף את אי הגילוי על פני חשיפתו". דבר מבין אלה, לא נעשה. ויודגש כי במקרה כאן, האינטרס הציבורי לפרסום הנוהל הוא כה חזק, שקשה לדמיין מה הוא אותו אינטרס ציבורי מתנגש שמבוקש להגן עליו באי פרסום הנוהל.

56. שלישית, הפסיקה עמדה גם כן על חשיבותה של ההנמקה. כך, בפרשת המועצה להשכלה גבוהה, קבעה שופטת בית המשפט העליון (כתוארה אז) אסתר חיות, כי במיוחד במקרים שבהם הבסיס לסירוב הוא סעיף 9(ב) לחוק, הרי שעל הרשות להפעיל שיקול דעת בצורה רחבה יותר:

"הסייגים שאליהם מתייחס סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע מתונים יותר. אין מדובר באיסור על מסירת המידע, אלא במידע שאין חובה לרשות למסרו. על כן מתחם שיקול הדעת שעל הרשות להפעיל בטרם תסרב למסור מידע מן הסוגים המפורטים בסעיף 9(ב) לחוק רחב יותר".

57. ובהמשך, עמד בית המשפט על כך שעל רשות המסרבת לבקשה להציג את אופן בו הופעל שיקול הדעת שלה, הן כדי להסביר מדוע בחרה רשות לפגוע בזכות הציבור לדעת והן על מנת לאפשר לבית המשפט להעביר את שבט ביקורתו על הסירוב:

"כדי שהחלטה לסרב למסירת מידע מכוח סעיפים 8 ו-9 לחוק תעמוד במבחן הסבירות, על הרשות לאתר ולבחון את מכלול השיקולים הצריכים לעניין ולאזן ביניהם, בין היתר בהסתיעות בכלי העזר שהועמדו לרשותה לצורך כך בסעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע. חובה אחרת המוטלת על הרשות מכוח הדין המינהלי בכל הנוגע לטיפול בבקשה למסירת מידע לפי חוק חופש המידע, היא החובה לנמק את הסירוב למסירת המידע שנתבקש, כולו או חלקו, ככל שכך החליטה. חובת ההנמקה מקטינה את החשש מפני החלטות שרירותיות או שגויות והיא תורמת לבניית האמון במערכת היחסים שבין הרשות לאזרח במדינה דמוקרטית [...] רשות ציבורית אינה רשאית להסתפק בסירוב לקוני לבקשה למסירת מידע ועליה לפרט את הטעמים לכך כדי לאפשר למבקש המידע

⁴ נהלי חופש המידע 3.1 "דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע" (23.6.2013).

לעמוד על טעמים אלה ולשקול את מהלכיו. פירוט הטעמים לסירוב מאפשר גם לבית המשפט לעמוד על השיקולים ששקלה הרשות ועל האיזון הפנימי שערכה ביניהם, בהעבירו את החלטה תחת שבט ביקורתו".⁵

58. רביעית, חובת ההנמקה חלה על עובד ציבור גם מכוח סעיף 2(א) לחוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958.

59. הנה כי כן, הרי שדבר מהחובות שבהן חבה המשיבה לא התקיימו כמצופה מרשות ציבורית במקרה זה. נוהל 3.1 מסכם נאמנה את חובות הרשות בעת סירוב, והרי ששני מכתבי הסירוב אינם מעידים כהוא זה על האיזון שערכה המשיבה בין זכותם של קורבנות העבירה להיות חשופים למדיניות חקירות והעמדה לדין החלה עליהם, וכך גם לא אינטרסים שונים נוספים, שעה שבחרה לחסות את המידע מהציבור. כך גם, לא בחנה היא את האפשרות למסור מידע חלקי בלבד בהתאם לסעיף 11 לחוק. יובהר כי בהמשך עתירה זו תעמודנה העותרות על סעיפים 10 ו-11 בהרחבה.

60. בד בבד, כמתואר בפרשת המועצה להשכלה גבוהה, פגעה המשיבה גם ביכולתו של בית המשפט להעביר את "שבט ביקורתו" על פעילות המשיבה.

61. בעצם כך, הפרה המשיבה את סעיף 7(ו) לחוק חופש המידע, את נוהל מספר 3.1, ואת פסיקתו של בית המשפט העליון, וזאת בניגוד לכללים המשפטיים הברורים החלים על הרשות המנהלית.

ג. על סעיף 9 (ב)2 לחוק חופש המידע

62. המשיבה כאמור תלתה את סירובה בחריג הנוגע למדיניות בשלבי עיצוב, זאת נוכח העובדה כי בנוהל קיימות הוראות שאינן מעודכנות וזקוקות לתיקוף.

63. בראש ובראשונה, נזכיר כי מדובר בסעיף "רשות" אשר אינו מונע מהמשיבה להעביר את המידע, אף אם באופן חלקי. ואולם, לגישת העותרות, ממילא המשיבה אינה יכולה להיתלות בחריג זה.

64. נזכיר, כי בתשובת המשיבה, ציינה המשיבה כי הנוהל מושא הבקשה, הוא הנוהל על פיו פועלת המשיבה וכי לא ידועים לה מקרים בהם פעלה המשיבה אחרת.

65. עובדה זו מספיקה לבדה כדי להטות את הכף לעבר מסירת הנוהל, ולכל הפחות את ההנחיות התקפות מתוכו.

66. בעניין זה קיימת החלטה של היחידה הממשלתית לחופש המידע שניתנה בנוגע לתלונה שהוגשה נגד משטרת ישראל כשסירבה לפרסם נהלים זמניים על פיהם היא עובדת (תלונה 327/18 מיום 8.7.2019). לפי החלטת היחידה הממשלתית, **ככל שהמשטרה פועלת בשטח על פי הוראת הנוהל, לא ניתן להסתירו מהציבור אף אם עובדים על שינויו**: "עילת הדחיה שלפיה מדובר בנוהל הנמצא בשלבי עיצוב עשויה להיות רלבנטית רק לגבי נוהל שעיצבו או שינויו טרם הגיעו לסיומם ושאינו מיושם בעבודת השטח. לעמדתנו, עילה זו אינה יכולה להיות רלבנטית לנוהל שעובדים על פיו בפועל במשך תקופה ממושכת, גם אם שוקלים ופועלים לשינויו...".

⁵ פרשת המועצה להשכלה גבוהה, פסי' 11, 22-23 לפסק הידן.

67. קביעה דומה ניתנה בפסק דינו של בית המשפט העליון בעע"ם 9187/07 לוזון נ' משרד הפנים, פס' 61 לפסק דינו של השופט דנציגר (נבו) 24.7.2008):

"סעיף 9(ב) (2) לחוק חופש המידע קובע כי רשות ציבורית אינה חייבת למסור "מידע על אודות מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב" [...] יחד עם זאת, המשיבים הצהירו בפנינו כי הגורמים הרלוונטיים מסתמכים על ההנחיה, על אף היותה בגדר "טיוטת נוהל" בלבד. במקרה כזה, אין תחולה לסעיף 14(א) (9) לחוק חופש המידע, והמשיבים אינם יכולים להסתתר מאחורי הנימוק כי מדובר ב"מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב" כטעם לאי פרסום ההנחיה".

68. גם בעת"מ 530/07 האגודה לזכויות האזרח ואח' נ' משרד הפנים ניתנה התייחסות מפורשת לכך כי במקרים בהם מפעילה הרשות את סמכויותיה על הפרט וכי הלה כפוף למרותה, עליה לפרסם את נהליה, גם אם אלו טרם עודכנו על ידה:

"בנסיבות אלה, לא ניתן להמתין עוד עד שהמשיב יראה לנכון לגבש ולבחון את הנהלים. המשיב ממשך, מדי יום, להפעיל את סמכויותיו הרחבות במכלול העניינים החשובים עליהם הוא מופקד והנזקקים לשירותיו אינם יכולים להמתין. עומדת להם הזכות האלמנטארית לדעת כיצד יוסדר מעמדם וזכויותיהם על פי ההנחיות הנקוטות בידי המשיב"

69. כפי שניתן ללמוד, חריג זה אינו יכול לחול על מקומות בהם יש נגיעה לנהלים אשר מכוחם מפעילה המשיבה את סמכותה מידי יום, אשר מנחים את פעילותה השוטפת ומשפיעים על הציבור הכללי ועל קורבנות העבירה בפרט.

70. נזכיר, כי תקנה 3 לתקנות חופש המידע, תשנ"ט-1999, אשר עוסקת כולה ב"העמדת הנחיות מנהליות לעיון הציבור", קובעת כי רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המנהליות הכתובות כאמור בסעיף 6(א) לחוק, כפי שיעודכנו מזמן לזמן, "קרי, על הרשות חלה החובה לפרסם את הנחיותיה המנהליות כפי שנאכפות על ידה בשגרה, גם כשאלו עוברים עדכון ותיקוף מחדש.

71. כך או כך, נזכיר כי מאז נמסר הסירוב הראשונה למסירת המידע חלפה לא פחות משנה וחצי. מדובר בזמן ארוך ביותר בו נותרים נהלים כשהם מוסתרים מעיני הציבור ולפי המשיבה – ממשיכים לפעול לפיו בשגרה.

72. והרי, המשיבה לא כופרת בחובתה לפרסם את הנוהל האמור (על אף שנראה שעצם קיומו לא פורסם על ידי המשיבה מעולם), אלא רק טוענת כי הוא מכיל בתוכו הוראות שאינן מעודכנות ומשכך לא ניתן לפרסמו. הזמן הרב שחלף, כאשר לכל אורך הזמן נותרים קורבנות עבירה רבים בעלטה קשה – הופך את התנהלות המשיבה לבלתי סבירה.

73. על המשיבה לפעול תוך זמן סביר לעדכון ההוראה על ידה, ולפרסומה בהקדם, זאת בהתאם לכלל הקבוע בסעיף 11 לחוק הפרשנות, תשמ"א-2981 הקובע כי "הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו, משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה...".

74. חובה זו מקבלת חשיבות מיוחדת כאשר המדובר בחובה אשר משפיעה באופן ישיר על מימוש זכויות יסוד של הפרט, ושמירה על זכויותיהם של קורבנות עבירה ובמקרים רבים – אף על חירותם וביטחונם ממש.

ד. סעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע

75. באשר לפרשנות שניתנת לחריגים מכוח החוק, בניהם סעיף 9(ב)2 בו נאחזת המשיבה, הרי שהפסיקה קבעה זה מכבר כי מעת שרשות ציבורית מבקשת לסרב למסור מידע בכפוף לסעיף, עליה לערוך איזון בין הזכויות המתנגשות, כפי שכבר צוין מעלה, וכך גם לבחון את האפשרות לעשות שימוש בסעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע. על הדרך שיש לעבור לסירוב הרחיב שופט בית המשפט העליון יצחק עמית בפרשת **גישה**, בקובעו כי:

"הוראה זו [סעיף 9(ב) לחוק] אינה אוסרת על הרשות למסור את המידע המבוקש, אלא אינה מחייבת אותה לעשות כן. **בבוא הרשות לשקול לסרב למסור את המידע עליה לוודא כי הדבר עולה בקנה אחד עם תכלית החריג** [...] לצד התחשבות ביתר השיקולים הרלוונטיים, לרבות אלה המנויים בסעיף 10 לחוק. המלאכה, כפי שאמרנו, היא מלאכת שקילה ואיזונים, והוראות החוק הן בבחינת 'נוסחת איזון גמישה שיש לבנות וליישם בהתחשב בנתוניו ובנסיבותיו של כל מקרה ומקרה'".⁶

76. כמפורט לעיל, חוק חופש המידע מעגן את זכותו של כל אדם למידע. מהטעם הזה הרי שאף אם מוצאת רשות ציבורית כי חלים אחד הסייגים הקבועים בסעיפים 8 או 9, עליה לאזן זאת עם הזכות למידע – שהיא הבסיס לחוק.

77. כך, למשל, בפרשת **איגוד בתי האבות – א.ב.א** נקבע כי:

"התמלאות תנאי מתנאי סעיף 9(ב) אינו סוף פסוק, **אלא אך תחילתה של הדרך לבחינת האינטרסים המנוגדים של הצדדים**. בית-המשפט יעמיד על כפות המאזניים את האינטרסים השונים: ככל שהאינטרס של העותר יהיה חשוב ורב יותר וככל שהפגיעה באינטרס המוכח של הרשות המנהלית יהיה נמוך יותר – **כך יטה בית המשפט להורות על מסירת המידע**, ולהפך. לעניין האמור ניתן ליתן משקל למגוון של נושאים: אלה הנוטים אל עבר מבקש המידע, לרבות חיוניות המידע לגביו לשם הגנה על אינטרס לגיטימי והמשקל הציבורי שיש לדבר; ואלה הנוטים אל עבר הרשות המנהלית ובכללם שיקולי יעילות ותפקוד תקין, ראוי ושוטף שלה".⁷

78. סעיף 10 לחוק מעגן את חובתה של הרשות הציבורית לאזן בין האינטרס הציבורי הטמון במידע, ובין הזכות למידע לבין האינטרס שעליו מבקשת הרשות להגן בעת סירובה.

79. בענייננו, העניין הציבורי במידע ברור הוא, ופורט בהרחבה לעיל – ובראשו, זכותם של נפגעי עבירה כמו גם קורבנות סחר בבני אדם למצות את הדין עם תוקפיהם, ולקבל הגנה מיידית מפני פגיעה בהם.

80. בסירובה, המשיבה לא כללה כל רמיזה לכך שבחנה היא את העניין הציבורי במידע ואת זכות הציבור לדעת. סעיף 10 אמנם קובע מספר אינטרסים המוגנים בו, אולם כבר נקבע בפסיקה כי אין מדובר ברשימה סגורה:

"השיקולים הנזכרים בסעיף זה [סעיף 10] אינם השיקולים היחידים הצריכים להדריך את הרשות בהפעלת סמכותה, אך אזכורם המפורש בסעיף זה יש בו

⁶ ע"מ 3300/11 מדינת ישראל נ' גישה (אר"ש 5.9.2012).
⁷ ע"מ 1825/02 משרד הבריאות נ' איגוד בתי אבות – א.ב.א, פ"ד נט(3) 726 (2005).

משום הכוונה חקיקתית המיועדת לסמן לרשות הציבורית כי עליה לייחס משקל ראוי לשיקולים אלה בטרם תחליט לסרב למסור מידע".⁸

81. מכאן שגם בהיבט זה לא ביצעה המשיבה את המוטל עליה.

82. באשר לסעיף 11 לחוק, הרי שלרשות ישנה החובה לבחון אפשרות למסור מידע חלקי. המשיבה טענה בסירובה כי אין ביכולתה למסור את המידע המצוי בשלבי גיבוש, אך לא הסבירה מדוע אין באפשרותה למסור את המידע תוך קביעת הערה על גביו כי הוא מצוי בשלבי עדכון מדיניות, או מדוע לא תוכל למסור את הנוהל באופן חלקי – לגבי כל ההוראות בתוכו שעודן תקפות. מכאן שגם בהיבט זה, לא ביצעה המשיבה את המוטל עליה ולא עמדה בחובותיה המנהליות.

ה. חובת המשיבה לפרסם את עצם קיומו של הנוהל

83. נזכיר, כי משך שנים רבות לא הקפידה המשיבה לפרסם את הנהלים מכוחם היא פועלת, וכי פרקטיקה זו שונתה עקב עתירת האגודה לזכויות האזרח בעת"מ 65106-07-18 האגודה לזכויות האזרחי בישראל נ' משטרת ישראל שהובא לעיל.

84. בהתאם לפסק הדין, על המשיבה היה להשלים את פרסום נהליה לפי סעיף 6 לחוק חופש המידע עד ליום 31.3.2021. לצד זאת, נקבע בפסק הדין כי "נרשמת התחייבות המשיבה [משטרת ישראל- ע.ב] לגבי נהלים ארציים או מקומיים (נהלי מחוז משטרתיים) שתוכנם לא יפורסם בעילה לפי סעיף 9 לחוק חופש המידע, תירשם הערה בפרסום באתר האינטרנט של המשטרה במסגרתה יצוין מספר הנוהל; שם הנוהל או פרפרזה לגביו (אלא אם כן החיסיון אינו מאפשר זאת), וכן העילה בעטיה תוכן הנוהל לא מפורסם".

85. אלא שבענייננו – לא מינו ולא מקצתו. לא רק שהמשיבה סרבה לפרסם את הנוהל בניגוד לדין, אלא שאף עצם קיומו, כלל לא נגלה לעיני הציבור.

86. למרבה ההפתעה, לא ניתן למצוא את הנוהל אף תחת "רשימת נוהלי משטרת ישראל שחוק חופש המידע חל עליהם ולא פורסמו בהתאם לסייגים הקבועים בסעיף 9 לחוק".⁹

87. כפי שפורט בהרחבה בחלק העובדתי, אלמלא פניית העותרת 3 לקבלת נוהל שונה העוסק באלימות נגד נשים – כאשר אך במסגרת התשובה עליו נודע על עצם קיומו של הנוהל מושא העתירה – ניתן להניח כי עד עצם כתיבת שורות אלו קיום הנוהל לא היה נודע.

88. מבלי לפגוע בדרישת העותרות לפרסום הנוהל על תכנון, נציין כי גם בהיבט זה הפרה המשיבה ברגל גסה את התחייבותה לפרסום נהלים בפני בית המשפט הנכבד.

⁸ עע"ם 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ, פ"ד ס(4) 217 (2016).

⁹

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/police_unpublished_procedures/he/%D7%A0%D7%95%D7%94%D7%9C%D7%99%20%D7%9E%D7%A9%D7%98%D7%A8%D7%AA%20%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C%20%D7%A9%D7%9C%D7%90%20%D7%94%D7%95%D7%AA%D7%A8%D7%95%20%D7%9C%D7%A2%D7%99%D7%95%D7%9F%20%D7%94%D7%A6%D7%99%D7%91%D7%95%D7%A8%201.2022.pdf

סוף דבר

89. עתירה זו מוגשת לאחר מיצוי הליכים ארוך ומפורט, ולאחר שהעותרות שוכנעו כי המשיבה לא מתכוונת למסור לידן את המידע המדרש, על אף החשיבות הציבורית הקריטית שבפרסומו.
90. בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבה למסור לידי העותרות את המידע המבוקש, זאת במסגרת סמכותו הקבועה בסעיף 17 לחוק חופש המידע.
91. כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לפסוק לטובת העותרות הוצאות הנדרשו לצורך הכנת עתירה זו והמסמכים שקדמו לה.

ענבר בראל, עו"ד

ב"כ העותרות

היום, 28.2.22

תצהיר

אני הח"מ, אילנה אהרן, אנושית המוקד 03-5602530, לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזאת כדלקמן:

1. אני עושה תצהירי זה בתמיכה להליך הגשת תביעה נגד
2. העובדות בסעיפים 8-16 נכונות למיטב ידיעתי ואמונתי. העובדות ביתר הסעיפים נכונות למיטב ידיעתי, על פי מה שהסבירה לי בא/ת כוחי.

זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

המוקד לפליטים ולמהגרים
ע"ר 580333094
רח' הצפירה 18 ת"א 6777920
חתימה: 03-5602530 פקס: 03-5605175

תאריך: 27.2.22

אישור

אני הח"מ, עו"ד אילנה אהרן מרח' הצפירה 18 בתל אביב מאשרת כי ביום 27.2.22 התייצבה בפניי אילנה אהרן אשר הזדהה/תה בפני באמצעות א.א. 046229522 ולאחר שהוזהרתי/ה כי עלייה לומר את האמת וכי יהיה/תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה/תעשה כן, אישר/ה בפניי את האמור בתצהיר זה וחתם/ה עליו בפניי.

סתיו פס-חי, עו"ד
Stay Paskay, Adv.
מ.ד. 75823

אילנה אהרן, עו"ד

ייפוי כוח

אני החתום מטה מר יואל משה ממנה בזאת את עו"ד ענבר בראל ו/או עו"ד סתיו פס-חי ו/או עו"ד דר' איילת עוז ו/או עו"ד מיכל שוורץ או כל עורך דין אחר מהמוקד לפליטים ומהגרים (כולם יחד וכל אחד לחוד) להיות בא כוחי בעניין סעיף חובת נכס

מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא כוחי רשאי לעשות ולפעול בשמי ובמקומי בכל הפעולות הבאות, כולן ומקצתן הכל בהקשר לעניין הנובע ממנו כדלקמן:

- לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מההליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל. ומבלי לפגוע באמור גם להודות ו/או לכפור בשמי במשפטים פליליים.
- לחתום על ו/או לשלוח התראות נוטריוניות או אחרות, לדרוש הכרזת פשיטת רגל, או פרוק וגף משפטי ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
- לבקש ולקבל חוות דעת רפואית מכל רופא או מוסד שבדק אותי או חוות דעת אחרת הנוגעת לעניין הנ"ל.
- להופיע בקשר לכל אחת מן הפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים עד לדרגה האחרונה.
- למסור כל עניין הנוגע לעניין האמור לעיל לבוררות ולחתום על שטר בוררין כפי שבא כוחי ימצא לנכון ולמועיל.
- להתפשר בכל עניין הנוגע או הנובע מהענינים האמורים לעיל לפי שיקול דעתו של בא כוחי ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לו.
- לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל עניין מהענינים הנ"ל לרבות הוצאות בימ"ש ושכר טרחת עו"ד, לקבל בשמי כל מסמך חפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כוחי ימצא לנכון ולמתאים.
- להוציא לפועל על פס"ד או החלטה או צו לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר, לעשות כל הפעולות המתרות עפ"י חוק ההוצאה לפועל.
- לנקוט הכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל אשר בא כוחי ימצא לנכון בכל עניין הנובע מהעניין הנ"ל.
- להופיע בשמי ולייצגני בפני רושם הרקעות, בלשכת רישום מקרקעין, לחתום בשמי במקומי על כל בקשה, הצהרה ומסמכים אחרים למיניהם ולבצע בשמי כל עיסקה (דיספוזיציה) המוכרת ע"י החוק וליתם הצהרות, קבלות ואישורים ולקבל כל מסמך שאני רשאי לקבלו עפ"י דין.
- לייצגני ולהופיע בשמי בפני רשם החברות, רשם השותפויות ורשם אגודות שיתופיות, לחתום בשמי במקומי על כל בקשה או מסמך אחר בקשר לרישום גוף משפטי, לטפל ברישומי או מחיקתו של כל גוף משפטי ולטפל בכל דבר הנוגע לו ולבצע כל פעולה בקשר לאותו גוף משפטי.
- לטפל בשמי בכל הקשור לרישום פטנט, סימני מסחר וכן בכל זכויות אחרות המוכרות ע"י החוק.
- להעביר ייפוי כוח זה על כל הסמכויות שבו או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברה לאחרים, לפטרם ולמנות אחרים במקומם ולנהל את עניני הנ"ל לפי ראות עיניו ובכלל לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון ומועיל בקשר עם המשפט או עם עניני הנ"ל. אני מאשר את מעשיו או מעשי ממלאי המקום בתוקף ייפוי כוח זה מראש.

המלים הבאות ביחיד תכלולנה את הרבים ולהיפך.

ולראיה באתי על החתום היום, 28/12/22

אשה לאשה

חתימה פמיניסטית, חיפה
רח' ארלוזורוב 118, חיפה 33276
מ.ע. 580051456, טלפון 04-6650977

ענבר בראל, עו"ד
עורך דין מ.ר. 74979
74979

הגני מאשר את חתימת מרשי הנ"ל.

ייפוי כוח

אני החתום מטה רוב בן אריאל מס' 5/101 מנהל כספים ממנה בזאת את עו"ד ענבר בראל ו/או עו"ד סתיו פס-חי ו/או עו"ד דר' איילת עוז כל עורך דין אחר מהמוקד לפליטים ומהגרים (כולם יחד וכל אחד לחוד) להיות בא כוחי בעניין אמנת חובל ניצח

מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא כוחי רשאי לעשות ולפעול בשמי ובמקומי בכל הפעולות הבאות, כולן ומקצתן הכל בהקשר לעניין הנובע ממנו כדלקמן:

- 1) לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מההליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל. ומבלי לפגוע באמור גם להודות ו/או לכפור בשמי במשפטים פליליים.
- 2) לחתום על ו/או לשלוח התראות נוטריוניות או אחרות, לדרוש הכרזת פשיטת רגל, או פרוק וגף משפטי ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
- 3) לבקש ולקבל חוות דעת רפואית מכל רופא או מוסד שבדק אותי או חוות דעת אחרת הנוגעת לעניין הנ"ל.
- 4) להופיע בקשר לכל אחת מן הפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים עד לדרגה האחרונה.
- 5) למסור כל עניין הנוגע לעניין האמור לעיל לבוררות ולחתום על שטר בוררין כפי שבא כוחי ימצא לנכון ולמועיל.
- 6) להתפשר בכל עניין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שיקול דעתו של בא כוחי ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לו.
- 7) לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל עניין מהעניינים הנ"ל לרבות הוצאות בימ"ש ושכר טרחת עו"ד, לקבל בשמי כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כוחי ימצא לנכון ולמתאים.
- 8) להוציא לפועל על פס"ד או החלטה או צו לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר, לעשות כל הפעולות המותרות עפ"י חוק ההוצאה לפועל.
- 9) לנקוט הכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל אשר בא כוחי ימצא לנכון בכל עניין הנובע מהעניין הנ"ל.
- 10) להופיע בשמי ולייצגני בפני רושם הרקעות, בלשכת רישום מקרקעין, לחתום בשמי במקומי על כל בקשה, הצהרה ומסמכים אחרים למיניהם ולבצע בשמי כל עיסקה (דיספוזיציה) המוכרת ע"י החוק וליתם הצהרות, קבלות ואישורים ולקבל כל מסמך שאני רשאי לקבלו עפ"י דין.
- 11) לייצגני ולהופיע בשמי בפני רושם החברות, רושם השותפויות ורושם אגודות שיתופיות, לחתום בשמי במקומי על כל בקשה או מסמך אחר בקשר לרשום גוף משפטי, לטפל ברישומי או מחיקתו של כל גוף משפטי ולטפל בכל דבר הנוגע לו ולבצע כל פעולה בקשר לאותו גוף משפטי.
- 12) לטפל בשמי בכל הקשור לרישום פטנט, סימני מסחר וכן בכל זכויות אחרות המוכרות ע"י החוק.
- 13) להעביר ייפוי כוח זה על כל הסמכויות שבו או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברה לאחרים, לפטרם ולמנות אחרים במקומם ולנהל את עניני הנ"ל לפי ראות עיניו ובכלל לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון ומועיל בקשר עם המשפט או עם עניני הנ"ל. אני מאשר את מעשיו או מעשי ממלאי המקום בתוקף ייפוי כוח זה מראש.

המלים הבאות ביחיד תכלולנה את הרבים ולהיפך.

ולראיה באתי על החתום היום, 23/2/22

המוקד לפליטים ולמהגרים
ע"ר 580333094
רח' הצפירה 18, ת"א-6777920
טל. 03-5602530 פקס 03-5605175

ענבר בראל, עו"ד
מ.ר. 74979
עו"ד דין

הנני מאשר את חתימת מרשי הנ"ל.

העותרות:

1. המוקד לפליטים ומהגרים, ע"ר 580333094
 2. היא"ס ישראל, ח.פ. 520017799
 3. אשה לאשה מרכז פמיניסטי חיפה, ח.פ. 580051456
- כולן ע"י ב"כ עוה"ד ענבר בראל (מ.ר. 74979) ו/או ד"ר איילת עוז
ו/או סתיו פס-חי ו/או מיכל שוורץ
מהמוקד לפליטים ולמהגרים
רח' הצפירה 18, תל אביב 6777920
טל': 054-6287862 ; פקס: 03-6844812
דוא"ל: inbar@hotline.org.il

נ ג ד

המשיבה:

משטרת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים – אזרחי
רח' מח"ל 7 ירושלים, 9149301, ת.ד. 49333
טל': 073-3920000 ; פקס: 02-6468053
דוא"ל: ez-jer@justice.gov.il

נספחים

נספח א'	בקשת חופש מידע מיום 6.1.2021
נספח ב'	סירוב המשיבה למסירת המידע מיום 15.6.21
נספח ג'	תגובת העותרות לסירוב ובקשה נוספת למסירה
נספח ד'	סירוב המשיבה למסירת המידע מיום 26.12.21
נספח ה'	אישור ארכה להגשת עתירה
נספח ו'	בקשת העותרת 3 מיום 4.6.2019
נספח ז'	תשובת המשיבה לבקשת העותרת 3 מיום 6.8.2019
נספח ח'	בקשת העותרת 3 מיום 13.7.2020
נספח ט'	תשובת המשיבה לבקשת העותרת 3 מיום 1.9.2020

נספח א' - בקשת חופש

מידע מיום 6.1.2021

לכבוד

סניצ' עו"ד חן כינור – ממונה על חוק חופש המידע, ממשטרת ישראל

hofeshm@police.gov.il

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע – קבלת נוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם", מס' 03.300.120

הריני לפנות אליך בשם "המוקד לפליטים ולמהגרים", עמותת "אשה לאשה" – מרכז פמיניסטי חיפה, והיא"ס ישראל, בבקשה על פי סעיף 7 לחוק חופש המידע- תשנ"ח 1998 (להלן: "חוק חופש המידע" ו/או "החוק"), לקבל לידינו את נוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם", מס' 03.300.120, וכן לפרסמו באתר המשטרתי על פי סעיף 6 לחוק.

עקרונות השקיפות ותקינות המנהל העומדים בבסיס חוק חופש המידע קובעים כי אין חובה לנמק את הבקשה למידע (סעיף 7א לחוק). למעלה מן הצורך נציין כי ארגונינו מטפלים בעניינם של מבקשי מקלט ומהגרים אשר אינם תושבי ואזרחי המדינה ונדרשים להגשת תלונות בגין עבירות סחר שנעברו כלפיהם, ולכן הנחיה זו משמעותית עבורם כחלק ממערך השיקולים בדבר הגשת התלונה וניהול סיכונים אישי טרם פניה למשטרת ישראל.

והכל כדלקמן:

1. בקשה זו נשלחת בהמשך לתשובה מטעמכם לבקשת חופש מידע שמספרה 20/643 שניתנה לעמותת "אשה לאשה" בה נכתב: "ההנחיה שלא לעב, לעצור או לחקור באזהרה נשים הפונות לעזרת המשטרה כשהעבירה היחידה בהן הן נחשדות היא שהיה בלתי חוקית בישראל, מצויה בנוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם"; מס' הנוהל 03.300.120. ההנחיה מתייחסת לנשים שהן קורבנות או עדות ואינן תושבות או אזרחיות המדינה (הנוהל לא הותר לעיון הציבור)".
2. אנו פונות אליך בבקשה כי תחזרו בכס מתשובה זו, ותמסרו לידינו את הנוהל האמור.
3. נזכיר, כי סעיף 6 לחוק חופש המידע קובע כי על רשות ציבורית להעמיד לעיון הציבור את ההנחיות הכתובות שעל פיהן היא פועלת ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור, אלא עם נופלת ההנחיה בגדרי החריגים של סעיף 9 לחוק.
4. לטעמנו, הנוהל המבוקש אינו נכנס במסגרת החריגים הקבועים המונעים את קבלת המידע, וממילא תשובתכם בעניין זה אינה טוענת לתחולתו של אחד החריגים כאמור. בנוסף, אף אם לגישתכם אכן ישנה הגבלה על מסירתו של הנוהל, עליכם למלא את חובתכם לשקול את מסירת המידע לפי סעיף 11 לחוק.
5. יתרה מכך, מלבד ציון העובדה ש"הנוהל לא הותר לעיון הציבור" לא ניתן ללמוד מתשובתכם דבר בנוגע לטעמים המונעים את פרסומו של הנוהל או אודות הצדקה לאי מסירת הנוהל – זאת בניגוד לסעיף 7(ו) לחוק המעגן את חובתכם לנמק את החלטתכם ככל שהוחלט שלא למסור את המידע.

6. עצם העובדה כי לא ניתן לאתר את הנוהל או כל התייחסות לגביו באתר האינטרנט של המשטרה מנוגדת אף להתחייבותכם בעת"מ 18-07-65106 (מיום 28 ביוני 2020), שם התחייבתם להעמיד לעיון הציבור את כלל נהלי המשטרה הנדרשים לפרסום מכוח סעיף 6, ולחלופין לפרסום חלקי, פראפראזה או נימוק לגבי נהלים שפרסומם אינו נדרש מכוח החריגים שבסעיף 9.

7. משום שאין חולק כי מדובר בהנחיה בעלת חשיבות משמעותית לציבור ולזכויותיהם של פרטים רבים ופגיעים ביותר – נבקשכם לפעול בהתאם לסעיפים 6 ו-7 לחוק חופש המידע, למסור לידנו את הנוהל המבוקש ולפעול לפרסומו באתר המשטרה.

יוזכר כי בהתאם לתקנה 6(ב) לתקנות חופש המידע (אגרות), תשנ"ט-1999, פטורים המבקשים מאגרת בקשה וכן מ-8 שעות ראשונות של אגרת טיפול.

אבקשך בזאת להעביר לידינו את המידע הנדרש בבקשה זו בהקדם האפשרי ולא יאוחר מן המועד הקבוע בחוק.

בברכה,

ענבר בראל, עו"ד

המוקד לפליטים ולמהגרים

מצ"ב: העתק אישור ניהול תקין לשנת 2021.

היום, 6.1.2021

נספח ב' - סירוב המשיבה

למסירת המידע מיום

15.6.21

- בלמס -

לשכת
מדור תלונות ציבור ארצי וחופש מידע
טלפון: 02-5426020
פקס: 02-5898823
ה' בתמוז, התשפ"א , 15 יוני 2021
סימוכין: 57325821
מס' תיק פניות (מש"י): 87792
מס' חופש מידע 616/21

לכבוד
עו"ד ענבר בראל
באמצעות הדוא"ל
inbar@hotline.org.il
ח.נ.

הנדון: בקשת חופש מידע 616/21: נוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם", מס' 03.300.120
בסימוכין ל: פנייתך מיום 01/06/2021

1. בפנייתך שבסימוכין ביקשת לקבל התייחסותנו בנוגע לסעיף 3 למענה קודם מטעמנו במסגרת בקשה מס' 643/20, ומסירת הנוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם" שמספרו 03.300.120 לידכם.
2. לאחר שבחנו את הבקשה ושקלנו את השיקולים הרלבנטיים החלטנו לדחותה.
3. יובהר כי מדובר בנוהל ישן אשר קיימים בו חוסרים רבים, כגון מידע והנחיות וכן התייחסות לחקיקה רלוונטית וחדשה וכן לתופעות השונות. נוהל זה נמצא בשלבי עיצוב ועדכון. האפשרות לעיון הנוהל לעיני הציבור תיבחן עם סיום כתיבת הנוהל העדכני.
לפיכך אנו כאמור דוחים בקשתך לקבלת הנוהל בהתאם לסעיף 9 (ב) (2) לחוק חופש המידע (התשנ"ח-1998), הקובע כי רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע על אודות מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב.
4. מובא לידיעתך כי הנך רשאית לעתור כנגד החלטה זו בפני ביהמ"ש המחוזי בירושלים, בשבתו כביהמ"ש לעניינים מנהליים, תוך 45 יום ממועד קבלת הודעה זו.

בב"ח,
רפ"ק יניב ארקוס, עו"ד
קצין מדור תלונות ציבור ארצי
ע/ הממונה על חופש המידע

נספח ג' - תגובת

העותרות לסירוב ובקשה

נוספת למסירה

לכבוד

ממונה על חוק חופש המידע, משטרת ישראל

hofeshm@police.gov.il

שלום רב,

הנדון: פניית המשך לבקשת חופש מידע 616/21 - תשובתכם בנוגע למסירת נוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם", מס' 03.300.120

סימוכין: בקשתנו מיום 1.6.2021; תשובתכם מיום 21.6.21 (מתוארכת ליום 15.6.21)

1. הרינו לפנות אליכם בהמשך לתשובתכם מטה (מיום 21.6.21), בה דחיתם את בקשתנו לקבל את נוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם" שמספרו 03.300.120, בנימוק לפי סעיף 9(ב)2 לחוק חופש המידע בנוגע לאי-מסירת מידע על מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב. על פי תשובתכם, קיימים בנוהל חוסרים רבים כגון מידע והנחיות, התייחסות לחקיקה רלוונטית או תופעות שונות, ולכן אין לפרסמו.
2. **מאז תשובתכם, חלפו כבר למעלה מארבעה חודשים, ולא רק שהנוהל טרם פורסם אלא שגם אותן הוראות בתוכו שעודן תקפות ואינן נדרשות להשלמה נותרו גם הן חסויות מעיון הציבור ללא כל הצדקה.**
3. כך היא ההוראה הנוגעת ל-"הנחיה שלא לעכב, לעצור או לחקור באזהרה נשים הפונות לעזרת המשטרה כשהעבירה היחידה בהן הן נחשדות היא שהיה בלתי חוקית בישראל", אשר על פי תשובתכם מיום 1.9.21 שמספרה 20/643, **מדובר בהנחיה תקפה שהמשטרה פועלת על פיה בפועל.**
4. עובדה זו מספיקה לבדה כדי להטות את הכף לעבר מסירת הנוהל, ולכל הפחות את ההנחיות התקפות מתוכו. חובה זו מעוגנת מפורשות בסעיף 11 לחוק חופש המידע הקובע כי מקום בו ניתן למסור את המידע "תוך השמטת פרטים, תוך עריכת שינויים או תוך התניית תנאים", על הרשות למסור את המידע, אף אם הוא חוסה תחת סעיפי החריגים למסירתו.
5. בעניין זה ישנה גם החלטה של היחידה הממשלתית לחופש המידע שניתנה בנוגע תלונה שהוגשה נגד משטרת ישראל כשסירבה לפרסם נהלים זמניים על פיהם היא עובדת (תלונה 18/327 מיום 8.7.2019). לפי החלטת היחידה הממשלתית, **ככל שהמשטרה פועלת בשטח על פי הוראת הנוהל, לא ניתן להסתירו מהציבור אף עם עובדים על שינויו**: "עילת הדחיה שלפיה מדובר בנוהל הנמצא בשלבי עיצוב עשויה להיות רלבנטית רק לגבי נוהל שעיצבו או שינויו טרם הגיעו לסיומם ושאינו מיושם בעבודת השטח. לעמדתנו, **עילה**

זו אינה יכולה להיות רלבנטית לנוהל שעובדים על פיו בפועל במשך תקופה ממושכת, גם אם שוקלים ופועלים לשינויו...".

6. קביעה דומה ניתנה בפסק דינו של בית המשפט העליון בעע"ם 07/9187 לזון נ' משרד הפנים, פס' 61 לפסק דינו של השופט דנציגר (נבו) (24.7.2008):

"סעיף 9(ב) (2) לחוק חופש המידע קובע כי רשות ציבורית אינה חייבת למסור "מידע על אודות מדיניות הנמצא בשלבי עיצוב" [...] יחד עם זאת, המשיבים הצהירו בפנינו כי הגורמים הרלוונטיים מסתמכים על ההנחיה, על אף היותה בגדר "טיוטת נוהל" בלבד. במקרה כזה, אין תחולה לסעיף 14(א) (9) לחוק חופש המידע, והמשיבים אינם יכולים להסתתר מאחורי הנימוק כי מדובר ב"מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב" כטעם לאי פרסום ההנחיה".

7. נזכיר כי בעת"מ 18-07-65106 (מיום 28 ביוני 2020) התחייבתם להעמיד לעיון הציבור את כלל נהלי המשטרה הנדרשים לפרסום מכוח סעיף 6, לחלופין לפרסום חלקי, פראפראזה או נימוק לגבי נהלים שפרסומם אינו נדרש מכוח החרגיגים שבסעיף 9.

8. כך גם בענייננו, אין כל מניעה לפרסם את הנוהל כולו תחת הערה כי הינו נמצא בשלבי עדכון ותוספות, או לחילופין לפרסם את אותן הוראות שעומדות בתוקפן.

9. נוכח אלו, נבקש כי תחזרו בכם מתשובתכם ותפעלו לפרסום הנוהל המבוקש בכללותו או לכל הפחות באופן חלקי של ההוראות בו שאינן נדרשות לעדכון – זאת על פי התחייבותכם לעיל.

10. כמו כן, ככל שישנם נהלים נוספים או אחרים אשר מנחים את עבודת המשטרה בטיפול בקורבנות סחר בבני אדם, נבקש לקבל את שמות הנהלים ומספרם, וכן העתק של הנהלים עצמם.

בברכה,

ענבר בראל, עו"ד

המוקד לפליטים ולמהגרים

היום, 7.11.21

נספח ד' - סירוב המשיבה

למסירת המידע מיום

26.12.21

Inbar Barel | Hotline for Refugees and Migrants

From: פטור מאגרה בשל קצבה <hofeshm@police.gov.il>
Sent: Sunday, 26 December 2021 13:15
To: Inbar Barel | Hotline for Refugees and Migrants
Subject: תשובה: RE: בקשת חופש מידע 616/21

שלום רב,

מתשובת הגורמים הרלוונטיים עולה כי עדיין אין שינוי או עדכון במענה שניתן. עדכון הגוהל טרם הסתיים. עם סיום עדכוננו ועריכתו תיבחן בהתאמה האפשרות להעמידו לעיון הציבור.

בברכה,
רפ"ק יניב ארקוס, עו"ד.

-----הודעה מקורית-----

מאת <inbar@hotline.org.il> Inbar Barel | Hotline for Refugees and Migrants
תאריך: Tuesday, December 21, 2021 14:17
נושא: RE: בקשת חופש מידע 616/21
אל: חופש מידע <hofeshm@police.gov.il>
העתיק <isha.wws@gmail.com> "isha.wws@gmail.com", <meirav.benzeev@hias.org> Meirav Benzeev

< שלום רב, טרם קיבלנו התייחסות לבקשתנו מטה.

< נודה לקבלת תשובתכם בהקדם.

> **From:** Inbar Barel | Hotline for Refugees and Migrants
> **Sent:** Sunday, 7 November 2021 13:56
> **To:** <hofeshm@police.gov.il> חופש מידע
> **Cc:** Meirav Benzeev <meirav.benzeev@hias.org>; isha.wws@gmail.com
> **Subject:** RE: 616/21 חופש מידע בקשת

< גילה שלום רב,

< בהמשך לתשובתכם מחודש יוני, ראי בבקשה מצ"ב התייחסותנו לסירובכם למסירת המידע.

< נודה על קבלת תשובה בהקדם,

< ענבר בראל, עו"ד
< המוקד לפליטים ולמהגרים

> **From:** <hofeshm@police.gov.il> חופש מידע
> **Sent:** Monday, June 21, 2021 10:55 AM
> **To:** Inbar Barel | Hotline for Refugees and Migrants <inbar@hotline.org.il>

נספח ה' - אישור ארכה
להגשת עתירה

Inbar Barel | Hotline for Refugees and Migrants

From: Inbar Barel | Hotline for Refugees and Migrants
Sent: Monday, 14 February 2022 16:10
To: hofeshm@police.gov.il
Cc: Meirav Benzeev
Subject: Re: 616/21 לכבוד עו"ד חן כינור - חופש מידע : בקשה

שלום חן,

בהמשך לשיחתנו הטלפונית, אני מעלה על הכתב את הסכמתכם לאפשר את הגשת העתירה ללא טענת שיהוי עד ליום 28.2.22, זאת בהתאם לבדיקה וקבלת אישור מאת הפרקליטות המטפלת.

בתודה,

ענבר

השג את Outlook עבור Android

מאת: Inbar Barel | Hotline for Refugees and Migrants <inbar@hotline.org.il>
נשלח: יום ראשון, 13 בפברואר 2022, 11:55
אל: hofeshm@police.gov.il
עותק: Meirav Benzeev
נושא: לכבוד עו"ד חן כינור - חופש מידע : בקשה 616/21

עו"ד חן כינור שלום רב,

מקווה שאת בטוב.

אני מודה לך שוב על נכונותך לערוך בחינה חוזרת של הסירוב.

בהמשך לשיחותינו הטלפונית – אני פונה כעת בבקשה כי תתנו הסכמה לארכה של שבועיים ימים להגשת עתירה – קרי עד יום 28.2.22.

אזכיר כי הסירוב האחרון לבקשה ניתן ביום 26.12.21, ולכן על פניו העתירה היתה צריכה להיות מוגשת עד ליום רביעי האחרון – 9.2.22.

עם זאת, בעקבות שיחתנו הטלפונית ב-3.2.22 הקפאתי את הטיפול בה, על מנת לתת הזדמנות נאותה לבדיקה נוספת של תשובתכם, ובתקווה לייטר את הגשת העתירה. כאשר דיברנו ביום שלישי (8.2.22), בשיחה בה מסרת לי שתשובת המשטרה נותרה בעינה, לצערי כבר הייתי חולה מאוד ולא יכולתי לעמוד בכתיבת העתירה בתוך יום אחד.

רק היום חזרתי שוב לעבודה במשרד.

נוכח הנסיבות החריגות, אבקש כי תתנו הסכמה לארכה להגשת העתירה עד ליום 28.2.22 כאמור, מבלי שתועלה טענת שיהוי.

אציין כי בהתייחס לכך שתשובת המשרד היא סופית, ממילא דחייה של שבועיים לא תפגע באינטרס של המשטרה או כל גורם אחר, וראוי לאפשר לבית המשפט ליישב את המחלוקת המשפטית בין הצדדים.

תודה רבה ושבוע מוצלח,

נספח ו' - בקשת העותרת

3 מיום 4.6.2019

סימוכין: 52703

פניות הציבור

פרטים כלליים (שדות המסומנים בכוכבית הנם שדות חובה)

משטרת ישראל - מערך פניות ותלונות הציבור

נושא הפנייה

בקשה לקבלת חומר על פי חוק חופש המידע,

בקשה לקבלת חומר על פי חוק חופש המידע,

תאריך האירוע

04/06/2019

תיאור הפנייה

שלום רב!

שמי שבת אילת ואני עובדת סוציאלית. אני פונה לצורך קבלת מידע על נוהל אי-עיכוב בלתי חוקיות (או נשים חסרות מעמד או תחת אישור מת"ק) במקרה של תלונת האישה במשטרה על אלימות במשפחה. אודה לכם אם תשלחו לי את הנוהל הנוגע בעניין לצורך מידע וסיוע לנשים במעמד זה במקרים של אלימות.

המייל שלי shvates@gmail.com או ניתן להשיג אותי בטלפון 0587822425

בתודה רבה והמשך יום טוב, שבת

מקום האירוע

סוג מקום האירוע

אחר

כתובת

תאור המקום

פרטי השוטר המעורב 1

מספר אישי

שם פרטי

שם משפחה

תאור היחידה

תאור השוטר

פרטי הפונה (שדות המסומנים בכוכבית הנם שדות חובה)

הפנייה נעשית באמצעות

עצמי

פרטי האדם שבעניינו מוגשת הפנייה

מספר זהות (כולל ספרת ביקורת)

036961753

שם משפחה

אילת

עמוד 2 מתוך 3

שם פרטי

שבט

מען למשלוח דואר

יישוב

חיפה

רחוב

קסל

מספר בית

11

מספר דירה

מיקוד

תא דואר

כתובת אחרת

טלפון ראשי

טלפון משני

דואר אלקטרוני

shvates@gmail.com

הגורם מטעם הפונה (שדות המסומנים בכוכבית הנם שדות חובה)

פרטים אישיים - הגורם מטעם הפונה

הפנייה נעשית באמצעות

עצמי

פרטים אישיים

מען למשלוח דואר

יישוב

רחוב

מספר בית

מיקוד

טלפון ראשי

טלפון משני

דואר אלקטרוני

כתובת אחרת

קבצים מצורפים (שדות המסומנים בכוכבית הנם שדות חובה)

מסמכים מצורפים

קובץ 1

קובץ

נספח ז' - תשובת המשיבה

לבקשת העותרת 3 מיום

6.8.2019

- בלמס -

לשכת
מדור תלונות ציבור ארצי וחופש מידע
המספטי
טלפון: 02-5426020
פקס: 02-5898823
ה' באב, התשע"ט , 6 אוגוסט 2019
סימוכין: 77668119
מס' תיק פניות (מש"י): 57347
מס' חופש מידע 449/19

לכבוד
גב' שבט אילת
באמצעות הדוא"ל
shvates@gmail.com
שלום רב,

הנדון: בקשת חופש מידע 449/19: נוהל אי עיכוב בלתי חוקיות
בסימוכין ל: פנייתך מיום 04/06/2019

1. בפנייתך שבסימוכין ביקשת לקבל לידיך מידע אודות נוהל בדבר אי עיכוב בלתי חוקיות (או נשים חסרות מעמד או תחת אישור מת"ק) במקרה של תלונת האישה במשטרה על אלימות במשפחה.
2. לאחר שבחנו את הבקשה ושקלנו את השיקולים הרלבנטיים החלטנו להיענות לבקשתך.
3. מצ"ב למענה זה נוהל "הטיפול בעבירות אלימות בין בני זוג", מס' הנוהל 300.13.226. נוהל זה הותר בחלקו לעיון הציבור, אך אינו מתייחס לסוגיה שהעלית. יחד עם זאת, נוהל הנוגע לטיפול בעבירות אחרות כלפי נשים שמעמדם אינו חוקי, מנחה כי אין לחוקרן בשל עבירת שהיה בלתי חוקית, אם זו העבירה היחידה המיוחסת להן. יצוין כי בימים אלה מתקיימת בחינה בנוגע להוספת הנחייה ברוח זו אף לנוהל המנחה בנוגע לטיפול בעבירות אלימות בין בני זוג.
4. בהקשר זה יודגש כי משטרת ישראל נוהגת בהגנות המרבית כלפי נפגעי ונפגעות עבירה, וככל שניתן היה לבדוק זאת, מקרים כאלו אינם מוכרים לנו לא מפניות שהגיעו אלינו ולא מדיווחים שקיבלנו מהמחוזות.
5. מובא לידיעתך כי הנך רשאית לעתור כנגד החלטה זו בפני ביהמ"ש המחוזי בירושלים, בשבתו כביהמ"ש לעניינים מנהליים, תוך 45 יום ממועד קבלת הודעה זו.

בברכה,

רפ"ק יניב ארקוס, עו"ד
קצין מדור תלונות ציבור ארצי
ע/ הממונה על חופש המידע

נספח ח' - בקשת העותרת

3 מיום 13.7.2020

תאריך: 13/07/2020 סמוכין: 209838

בקשה לקבלת מידע (לפי חוק חופש המידע התשנ"ח – 1998)

סוג המידע המבוקש

הבקשה לקבלת מידע הינה:

- מידע המבוקש על ידי עמותה או ארגון חברתי
- מידע המבוקש על ידי גוף מחקר אקדמי
- מידע המבוקש על ידי מקבלי קצבה
- מידע אישי
- מידע חייב בפרסום
- מידע בתשלום

יש לצרף אישור ניהול תקין בתוקף מאת הרשם המוסמך

אישור ניהול תקין pdf.2020

פרטים אישיים

מעמד המבקש/המבקשת

אזרח/אזרחית או תושב/תושבת

תואר

גברת

שם משפחה

אוליר

שם פרטי

אילה

מספר זיהוי

מספר רישוי

טלפון

050-2471911

פקס

דואר אלקטרוני

isha.wws@gmail.com

מען

ישוב

רחוב

מספר בית

מיקוד

תא דואר

האם הבקשה מוגשת עבור גורם אחר?

- כן
- לא

הרשות הציבורית ממנה מתבקש המידע

שם הרשות הציבורית

משטרת ישראל

טלפון הממונה

02-5426020

דוא"ל הממונה

hofeshm@police.gov.il

שם הממונה

עו"ד סנ"צ לימור בן נתן

פרטי הבקשה

נושא הבקשה

בירור לגבי עדכון נוהל

תיאור הבקשה

מצ"ב בקשה בכתב

צירוף קובץ

בקשת חופש מידע מלאה משטרת ישראל 13.7.20.pdf

אינני מאשר/מאשרת שפרטי הבקשה יהיו גלויים לצד ג' אם תיערך אליו פניה

תשלום אגרת בקשה (לפי תקנות חופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999)

הריני מתחייב/מתחייבת לשאת בעלות אגרת טיפול ואגרת הפקה, ככל שיידרש לשם טיפול בבקשתי, עד לסכום של 151 ש"ח

טופס זה מנוסח בלשון זכר אך מתייחס לשני המינים כאחד
מסמך זה מכיל מידע מוגן על פי חוק הגנת הפרטיות

Isha L'Isha – Haifa Feminist Center

13.7.20

לכבוד

משטרת ישראל

הנדון: בירור באשר לעדכון נוהל הטיפול בעבירות אלימות בין בני זוג – בהמשך לתשובתכם מיום

6.8.2019

בהמשך לתשובתכם מיום 6.8.2019 בבקשת חופש המידע 449/19: נוהל אי עיכוב בלתי חוקיות (מצ"ב לבקשה) הרינו לפנות בבקשה זו למידע נוסף:

1. בתשובתכם המצורפת לבקשה זו, בסעיף 3, מצוין כי מצויה הנחיה שלא לעכב נשים ללא מעמד ו"אין לחוקרן בשל עבירת שהיה בלתי חוקית, אם זו העבירה היחידה המיוחסת להן". נבקש לדעת באיזה נוהל/נהלים מצויה הנחיה זו ולקבלם.
2. עוד צוין בתשובתכם, בסעיף 3, כי התקיימה "בחינה בנוגע להוספת הנחיה ברוח זו אף לנוהל המנחה בנוגע לטיפול בעבירות אלימות בין בני זוג". נבקש לדעת האם נוספה הנחיה מסוג זו לנוהל הטיפול בעבירות אלימות בין בני זוג. ככל שהוספה הנחיה, נבקש לקבל את נוסח הנוהל המעודכן. ככל שלא הוספה הנחיה, נבקש את הנימוקים באשר לאי-הוספתה.
3. עוד נבקש לדעת, כמה נשים ללא מעמד פנו להגיש תלונה בשל אלימות כלפיהן במהלך שלוש השנים האחרונות (2017, 2018, 2019)?
4. האם מתוך המבקשות להגיש תלונה בגין אלימות כלפיהן, נחקרו מתלוננות על עבירת שהייה בלתי חוקית? ואם כן, כמה?

בתודה מראש,

איילה אוליר

רכזת פרויקט נשים ללא מעמד אזרחי בישראל

עמותת אשה לאשה – מרכז פמיניסטי חיפה

- בלמס -

לשכת
מדור תלונות ציבור ארצי וחופש מידע
המשפטי
טלפון: 02-5426020
פקס: 02-5898823
ה' באב, התשע"ט , 6 אוגוסט 2019
סימוכין: 77668119
מס' תיק פניות (מש"י): 57347
מס' חופש מידע 449/19

לכבוד
גב' שבט אילת
באמצעות הדוא"ל
shvates@gmail.com
שלום רב,

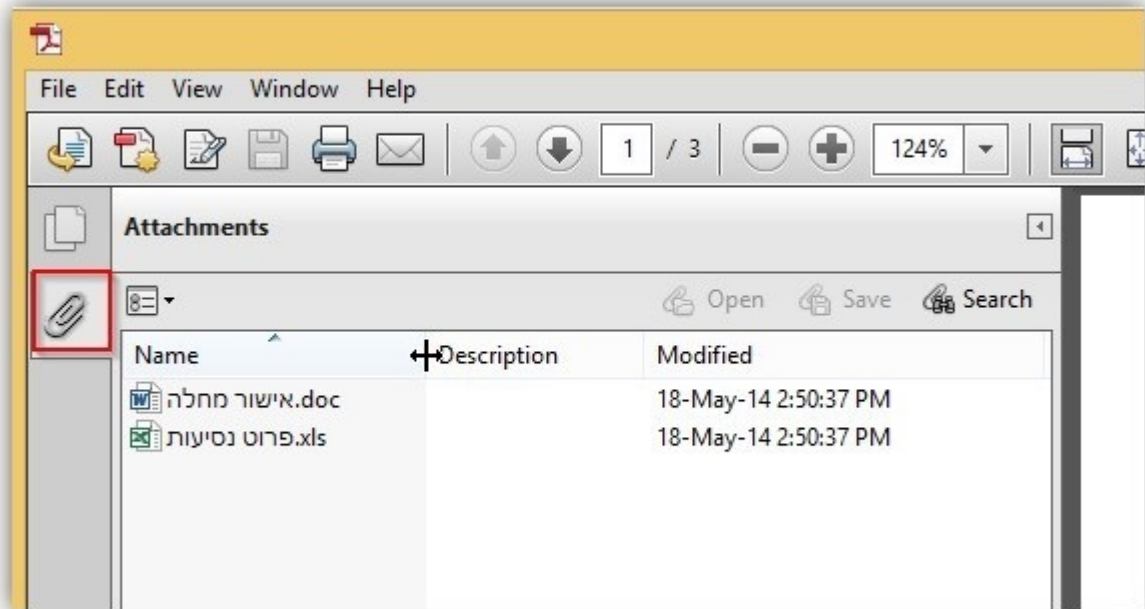
הנדון: בקשת חופש מידע 449/19: נוהל אי עיכוב בלתי חוקיות
בסימוכין ל: פנייתך מיום 04/06/2019

1. בפנייתך שבסימוכין ביקשת לקבל לידיך מידע אודות נוהל בדבר אי עיכוב בלתי חוקיות (או נשים חסרות מעמד או תחת אישור מת"ק) במקרה של תלונת האישה במשטרה על אלימות במשפחה.
2. לאחר שבחנו את הבקשה ושקלנו את השיקולים הרלבנטיים החלטנו להיענות לבקשתך.
3. מצ"ב למענה זה נוהל "הטיפול בעבירות אלימות בין בני זוג", מס' הנוהל 300.13.226. נוהל זה הותר בחלקו לעיון הציבור, אך אינו מתייחס לסוגיה שהעלית. יחד עם זאת, נוהל הנוגע לטיפול בעבירות אחרות כלפי נשים שמעמדם אינו חוקי, מנחה כי אין לחוקרן בשל עבירת שהיה בלתי חוקית, אם זו העבירה היחידה המיוחסת להן. יצוין כי בימים אלה מתקיימת בחינה בנוגע להוספת הנחייה ברוח זו אף לנוהל המנחה בנוגע לטיפול בעבירות אלימות בין בני זוג.
4. בהקשר זה יודגש כי משטרת ישראל נוהגת בהגנות המרבית כלפי נפגעי ונפגעות עבירה, וככל שניתן היה לבדוק זאת, מקרים כאלו אינם מוכרים לנו לא מפניות שהגיעו אלינו ולא מדיווחים שקיבלנו מהמחוזות.
5. מובא לידיעתך כי הנך רשאית לעתור כנגד החלטה זו בפני ביהמ"ש המחוזי בירושלים, בשבתו כביהמ"ש לעניינים מנהליים, תוך 45 יום ממועד קבלת הודעה זו.

בברכה,

רפ"ק יניב ארקוס, עו"ד
קצין מדור תלונות ציבור ארצי
ע/ הממונה על חופש המידע

במסמך זה קיימים קבצים נוספים שצורפו לטופס שלא התאפשרה המרתם ל PDF.
 קבצים אלו ניתנים לצפייה והדפסה באמצעות לחיצה על כפתור ATTACHMENTS
 בתוכנת ADOBE READER

נספח ט' - תשובת

המשיבה לבקשת העותרת

3 מיום 1.9.2020

- בלמס -

לשכת
מדור תלונות ציבור ארצי וחופש מידע
המשרד
טלפון: 02-5426020
פקס: 02-5898823
י"ב אלול, תש"פ , 1 ספטמבר, 2020
סימוכין: 82792120
מס' תיק פניות (מש"י): 71276
מס' חופש מידע 643/19

לכבוד
גב' אילה אוליר
באמצעות הדוא"ל

isha.wws@gmail.com

שלום רב,

הנדון: בקשת חופש מידע 643/20: מידע אודות טיפול בעבירות אלמ"ב

בסימוכין ל: פנייתך מיום 13/07/2020

1. בהמשך למענה קודם בבקשה 449/19, בפנייתך שבסימוכין ביקשת לקבל לידיך המידע הבא:

- א. האם נוספה הנחיה כרשומה המענה הנ"ל, לנוהל הטיפול בעבירות אלמ"ב?
- ב. כמה נשים ללא מעמד פנו להגיש תלונה בשל אלימות כלפיהן במהלך 3 השנים האחרונות (2017-2019)?
- ג. האם מתוך המבקשות להגיש תלונה בגין אלימות כלפיהן, נחקרו מתלוננות על עבירת שהייה בלתי חוקית? אם כן- כמה?

2. לאחר שבחנו את הבקשה ושקלנו את השיקולים הרלבנטיים החלטנו להיענות לבקשתך.

3. בנוגע לסעיף א' לבקשתך- ההנחיה שלא לעכב, לעצור או לחקור באזהרה נשים הפונות לעזרת המשטרה כשהעבירה היחידה בהן הן נחשדות היא שהייה בלתי חוקית בישראל, מצויה בנוהל "הטיפול המשטרתי בעבירות סחר בבני אדם"; מס' הנוהל 03.300.120.

ההנחיה מתייחסת לנשים שהן קורבנות או עדות ואינן תושבות או אזרחיות המדינה (הנוהל לא הותר לעיון הציבור).

יובהר כי לא הגיעו לפתחה של המשטרה מקרים בהם המשטרה פעלה אחרת. על אף האמור לעיל, ההנחיה תעודכן במסגרת נוהל הטיפול המשטרתי בעבירות אלימות בין בני זוג אשר צפוי לעבור תיקוף בקרוב ותוקנה לה החשיבות הראויה.

4. בנוגע לסעיף ב' לבקשתך- מפורט בטבלה שלהלן מס' התיקים שנפתחו בהם הקורבן הן נשים ללא מעמד, במהלך 3 השנים האחרונות (2017-2019):

תאור קבוצה סטטיסטית	2017	2018	2019	סה"כ
סעיפי הגדרה	1		2	3
עבירות בטחון	1	2	4	7
עבירות כלכליות	2		3	5
עבירות כלפי המוסר	5	3	4	12
עבירות כלפי הרכוש	122	127	113	362
עבירות מין	22	14	20	56
עבירות מרמה	6	6	7	19
עבירות נגד אדם		1		1
עבירות נגד גוף	164	167	153	484
עבירות סדר ציבורי	153	166	149	468
סה"כ	337	345	315	997

5. בנוגע לסעיף ג' לבקשתך- מפורט בטבלה שלהלן כמה מתוך הקורבנות לעיל (אשר הגישו תלונה בגין אלימות כלפיהן), נחקרו על עבירת שהייה בלתי חוקית (עבירה עפ"י חוק הכניסה לישראל):

שנת פתיחת תיק	מעורבים
2017	6
2018	1
2019	3
סה"כ	10

6. מובא לידיעתך כי הנך רשאית לעתור כנגד החלטה זו בפני ביהמ"ש המחוזי בירושלים, בשבתו כביהמ"ש לעניינים מנהליים, תוך 45 יום ממועד קבלת הודעה זו.

 בברכה,
 רפ"ק יניב ארקוס, עו"ד
 קצין מדור תלונות ציבור ארצי
 ע/ הממונה על חופש המידע